

Castelos de area

Actividades

1. Que fotografías pensas que mostran dun xeito máis evidente a crise económica da que se está a falar?
2. Que relacións encontras entre elas?
3. Que outras imaxes da crise engadirías?

Que é a crise?

Fálase de crise cando hai unha situación suficientemente importante e grave que pon en perigo o mantemento dun estado de cousas e relacións existentes

Crise, que crise?

O noso sistema económico mide as crises exclusivamente como a falta de crecemento ou o que chaman recesión, caracterizada polo declive da actividade, aumento do desemprego e redución dos beneficios. Perante ela, todo esforzo diríxese en exclusiva para superala, por cima

de calquera outro, a pesar de que son moitas as crises que sufrimos.

Algunhas delas, que teñen carácter permanente, e das que case non se fala, son: a crise enerxética, a crise ecolóxica, a crise humanitaria e a crise emocional.

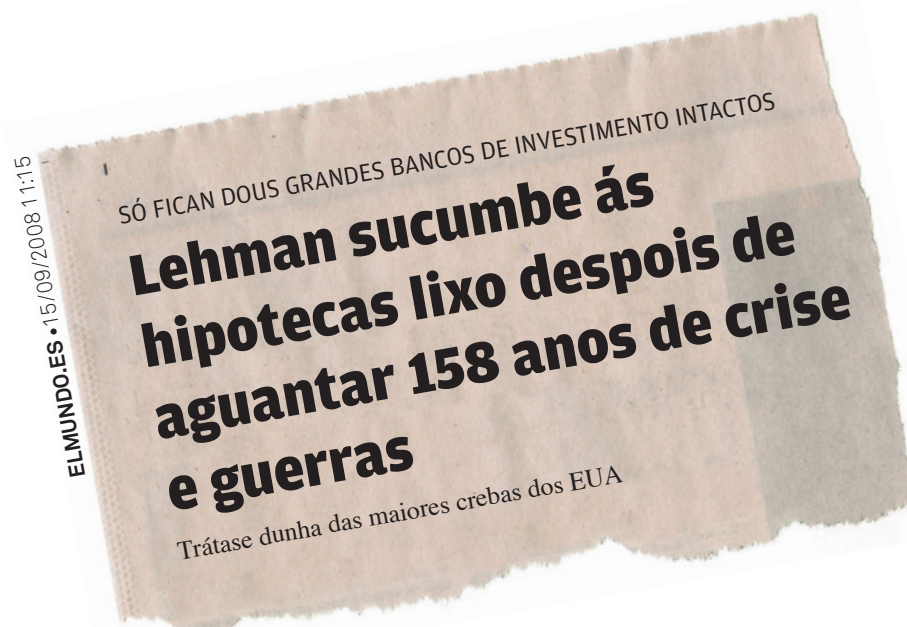
Como chegamos até aquí?

Hipotecas lixo

O detonante da crise foron as famosas “hipotecas lixo”, que puxeron de manifesto que gran parte do sistema financeiro mundial estaba contaminado por produtos financeiros

cos cuxa fiabilidade e sustento do capital era máis que cuestionábel. Deste modo, prodúcense constantes crebas de bancos e instálase unha absoluta desconfianza entre

eles que anulan todo crédito. Isto produce a práctica paralización da economía de mercado sostida basicamente polo crédito.

Actividades

4. Quen son os máximos responsábeis desta crise?
5. Por que se produce a situación de absoluta desconfianza da solvencia dos bancos e das grandes financeiras, acabando na creba de moitos deles?

¹ Hipotecas concedidas a persoas que non reúnen os requisitos básicos de garantía para facer fronte aos pagamentos dunha hipoteca. En principio eran beneficiosas para ambas as partes, dado que os seus

xuros eran un pouco máis altos do normal, mais terminaron por se converter nunha arma de duplo fío cando as taxas de xuros se elevaron e non podían pagalas.

As raíces profundas da crise...

...hai que buscalas no propio sistema capitalista que se basea no principio de que todas as necesidades e produtos se obteñen con diñeiro a través do mercado. As persoas sen capital, a inmensa maioría –calcúlase que en España 1400 persoas son as que controlan o 85% da riqueza–, ofrecen a súa forza de traballo e así poden conseguir o diñeiro para cubrir as súas necesidades e comprar o que poidan e desexen.

Aqueles que carecen de traballo ou o que teñen é precario, mentres non estean asistidos por institucións ou ONGs, vense excluídos e non poden acceder aos bens de consumo. As crises xorden do feito de que se producen máis bens de consumo, con menor forza de traballo polo desenvolvemento da tecnoloxía, dos que se poden consumir; nunha dinámica de crecemento constante que o propio sistema impón. Perante a

maior capacidade de produción e a perda do poder adquisitivo dos traballadores/as, estes teñen que se endebedar a través do crédito, até o momento en que non poden responder á súa débeda e o consumo para en seco, agudizándose a crise. Paralelamente, hai outras crises como son a cada vez maior escaseza de recursos e os graves problemas ambientais.

DIAGONAL, Núm. 85 • 18/09/2008

NO ARAME

PANORAMA | o 0,001% DA POBOACIÓN MUNDIAL ACUMULA UNHA QUINTA PARTE DA RIQUEZA DO PLANETA

A globalización dos mega ricos

GIOVANNI VEGEZZI, REDACCIÓN (MILÁN)

No ano pasado, a riqueza das grandes fortunas subiu un 5% até superar os cen billóns de dólares. A pesar da crise mundial, 2008 foi o sexto ano consecutivo de expansión do número de persoas con máis de mil millóns.

SERVIMEDIA • 8/05/2010 - 11:19

A fame sería erradicada co 1% do proporcionado para salvar a banca

[<http://www.eleconomista.es/economia/noticias/2125896/05/10/El-hambre-se-erradicaria-con-el-1-de-lo-aportado-para-salvar-a-la-banca.html>]

AS FINANZAS DOMÉSTICAS

A débeda das familias ascende xa até o 127% da súa renda anual

1. A taxa de endebedamento elévase ao 300% se só se teñen en conta os maiores de idade
2. Desde o ano pasado, o gasto dos fogares en consumo e créditos supera os ingresos

ELPERIÓDICO.COM • 31/08/2007

A crise fórmulase como cíclica neste sistema, aínda que realmente é perpetua porque está construído sobre unha falacia que é o crecemento sen fin do consumo que é extensíbel a todos. Un crecemento imposíbel polos límites físicos dos recursos, así como as demostradas consecuencias que sobre a natureza ten esta ansia xerada de consumo sen límite: a manifestación máis evidente é o indiscutíbel fenómeno da Mudanza

Climática e o “cénit” dos recursos enerxéticos como o petróleo. Igualmente, este sistema é o que asume e impón como única realidade a que deixa fóra da riqueza xerada $\frac{3}{4}$ partes da Humanidade, aínda que non dubida en explotala e aproveitarse dela e de todos os recursos da Terra que habita a troco de pobreza, miseria, violencia, exclusión e de lle arrebatarse toda a súa dignidade.

Actividades

6. Unha vez lido o texto e as noticias anteriores, que relación pode haber entre a concentración do capital en poucas mans, o endebedamento cada vez maior das familias e o desemprego?

Actividades

Actividades

8. Agora, tócalos imaxinardes como debe continuar esta historia.

Actividades

9. Observade estes datos sobre Nicaragua e España e respondeade ás seguintes preguntas:

- Cal é a diferenza dos seu INB per capita?
- Calculade cá é o valor absoluto do gasto en saúde e educación dos dous países.
- Poden España e Nicaragua afrontar a crise da mesma forma? Por que?

Indicadores de desenvolvemento	Nicaragua	España
INB (Ingreso Nacional Bruto) 2008 (millóns de dólares internacionais)	14.868 millóns de \$	1.404.400 millóns de \$
INB per capita 2008	1.080 \$	31.930 \$
PIB (US \$) (2008)	6.592 millóns de \$	1.604.230 millóns de \$
Gasto % do PIB (2008)*	20%	26%
Gasto en saúde, total % do PIB (2007)	8,3%	8,5%
Gasto público en educación, total % do PIB (2007)	8,3%	8,5%

* Gasto % de PIB: os gastos son os pagamentos de diñeiro por actividades operativas do Goberno para a provisión de bens e servizos. Inclúe a remuneración de empregados (con soldos e salarios), xuros e subsidios, doazóns, beneficios sociais e outros gastos de renda e dividendos.

Fonte: <http://datos.bancomundial.org/tema>

Actividades

10. Despois de pór en común as diferentes consecuencias da crise nos países do Norte e imaxinar a través do cómic cales son as que se viven nos países do Sur, elaborade unha lista de diferenzas e similitudes do seu impacto en ambos os lugares.

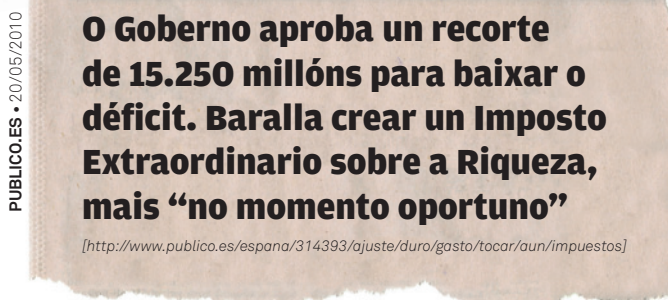
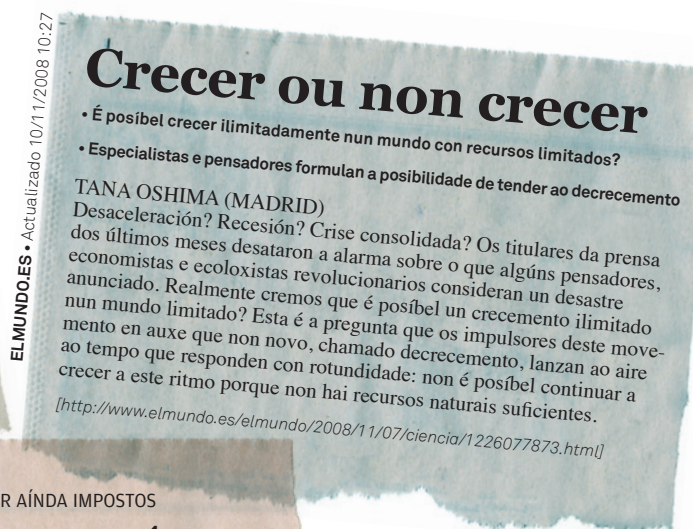
Diferenzas	Similitudes

Como saímos da crise?

A continuación, formulámosvos dúas perspectivas moi diferentes de interpretar e superar a crise: unha, a que trata de retornar á situación económica anterior á crise; outra, a que explica que tal situación é in-

sustentábel e que máis cedo que tarde a crise se fará definitiva para cada vez máis xente, e non haberá posibilidade de recuperación por causa do esgotamento dos recursos.

Actividades

11. Pensa e argumenta os “pros” e os “contras” das dúas posicións, e cal che parece máis acertada e realista para pola en marcha

Argumentos a favor	Argumentos en contra

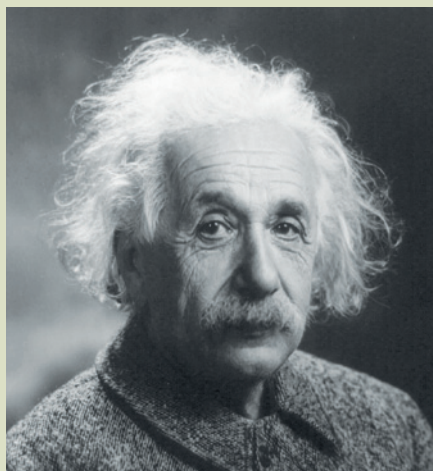
Actividades

12. Agora compartide as vosas posicións e argumentos co grupo-aula e anota as conclusións ás que chegades, despois que vos poñedes de acordo en cáles deben ser as accións que deberíamos facer para saír da crise.

Como podemos contribuír para a mudanza?

No seguinte texto, Albert Einstein faínos reflexionar cal pode ser un sentido da crise:

“Non pretendamos que as cousas muden se sempre facemos o mesmo”. A crise é a mellor beizón que lle pode ocorrer a persoas e países porque a crise trae progresos. A creatividade nace da angustia como o día nace da noite escura. É na crise que nace a inventiva, os descubrimentos e as grandes estratexias. Quen supera a crise supérase a si mesmo sen ficar “superado”. Quen atribúe á crise os seus fracasos e penurias violenta o seu propio talento e respecta máis os problemas que as solucións. A verdadeira crise é a crise da incompetencia. O problema das persoas e os países é a preguiza para encontrar as saídas e solucións. Sen crises non hai desafíos,

sen desafíos a vida é unha rutina, unha lenta agonía. Sen crises non hai méritos. É na crise onde aflora o mellor de cada un, porque sen crise todo vento é caricia.

Falar de crise é promovela, e calar na crise é exaltar o conformismo. En vez disto, traballemos duro. Acabemos dunha vez coa única crise ameazadora, que é a traxedia de non querer loitar para superala.

Albert Einstein

Actividades

13. O que credes que nos quere dicir?
14. Comentade entre todos e todas as vosas interpretacións sobre o texto.
15. Unha vez que vistes o porqué da crise e as súas consecuencias, atrevéstesvos a propor o que se debe facer para saír da crise, e mesmo vistes as oportunidades que a crise pode abrir, cal credes que pode ser a forma de evitar que esta crise se repita novamente?
16. Hai algúns movementos tratan de resolver o enigma da pregunta anterior formulando solucións alternativas á crise, aproveitando a oportunidade que nos brinda para unha mudanza. Buscade información sobre as seguintes propostas e comentádeas en grupo:
 - **Decrecemento** <http://es.wikipedia.org/wiki/Decrecimiento>
 - **Cooperativa de Consumo** <http://www.ecologiablog.com/post/607/cooperativas-de-consumo-ecologico>
 - **Banca ética** http://www.fets.org/index.php?option=com_content&task=view&id=29&Itemid=64&lang=es_ES.iso88591
 - **Bancos do tempo** http://www.youtube.com/watch?v=dHllvW0KDPM&feature=player_embedded
 - **Economía solidaria** <http://www.selba.org/economia.htm>
 - **Campaña Robin Hood** <http://www.QueNoPaguenLosDeSiempre.org>
17. Falade en grupo e facede propostas sobre o que podedes facer vós individualmente, coa familia e/ou no centro para contribuír para a mudanza.